

บทที่ ๓

วิธีด้า เนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “การใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโปรแกรมพัฒนาการในกรุงเทพมหานคร” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในด้านการใช้ในชีวิตประจำวัน การใช้เพื่อพัฒนาความสามารถทางคณิตศาสตร์และการใช้เป็นพื้นฐานสำหรับวิชาอื่น และเพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโปรแกรมพัฒนาการ ระหว่างสาขาง่ายๆ เช่น สาขาวิชา- ชาย และสาขาวิชาเลขายุกการ ซึ่งผู้วิจัยได้มีวิธีด้า เนินการวิจัยตามขั้นตอนดังไปนี้

1. การศึกษานำ
2. การสุมตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สติ๊ดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานำ

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบ หนังสือแบบเรียน รวมทั้งเอกสารรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ

การสุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโปรแกรมพัฒนาระบบ ๓ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ เปิดสอนโปรแกรมพัฒนาการในเขต

กุ่งเหงมหวานคร หั้งหมด ๓ วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยพัฒนาระบบงาน วิทยาลัยพัฒนาการ-เชคุณ และวิทยาลัยพัฒนาระบบฯ แล้ววิทยาเขตสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาที่เปิดสอนโปรแกรมพัฒนาการในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด ๓ วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขต-พัฒนาการพระนคร วิทยาเขตมหาวิศวกรรม มหิดล แล้ววิทยาเขตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้ง ๒ กลุ่มนี้ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โปรแกรมพัฒนาการชั้นมีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๒๘ จากวิทยาลัย ๓ วิทยาลัย และวิทยาเขต ๓ วิทยาเขตตั้งกล่าว ในสาขาบัญชี สาขาวิชาขาย และสาขาวิชาเลขานุการ โดยเลือกมาสาขาละ ๑ ห้องในแต่ละวิทยาลัยและวิทยาเขต ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ได้กุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละสาขาตั้งนี้คือ สาขาบัญชี ๒๐๒ คน สาขาวิชาขาย ๑๒๐ คน และสาขาวิชาเลขานุการ ๑๕๒ คน รวมกุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น ๔๗๔ คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีวิธีการสร้างดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ ทุกศักราช ๒๕๒๔ ตลอดจนกุ่มมือ ครุ และแบบเรียนคณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ ๑ สค ๑๐๑ คณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ ๒ สค ๑๐๒ คณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ ๓ สค ๑๐๓ และคณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ ๔ สค ๑๐๔

๒. ศึกษา การสร้างแบบสอบถามจากคำราทั้งค่างประเทศและในประเทศไทย เพื่อ เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๓. สร้างแบบสอบถามการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบ
(Check list)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบฯ มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ ๕ ระดับ

ตามแบบของลิคเคนท์ (Likert) โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ การใช้ในชีวิตประจำวัน การใช้เพื่อพัฒนาความสามารถทาง-คณิตศาสตร์ และการใช้เป็นพื้นฐานสำหรับวิชาอื่น

4. นำแบบสอบถามการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนารูปแบบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมของหัวข้อเรื่องที่ถาม (ดูรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก) และนำมามีการปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนารูปแบบที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโปรแกรมพัฒนาการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 6 คน โดยเป็นนักเรียนสาขาัญชี สาขาวาระขาย และสาขาวิชามนุกรส สาขาละ 2 คน เพื่อถูกความชัดเจนของภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้คือ

1. ติดต่อ กันทางวิทยาลัยและวิทยาเขต เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นำแบบสอบถามการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนารูปแบบไปแจกและเก็บคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมมาโดยใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนารูปแบบ ที่เป็นแบบมาคร่าส่วนประเมินค่า มาให้คะแนนจากภารกิจภารกิจที่กำหนดคะแนนแบบมาตราส่วนประเมินค่าเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนดังนี้

นำไปใช้ในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากัน 5
นำไปใช้ในระดับมาก	มีค่าเท่ากัน 4
นำไปใช้ในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากัน 3
นำไปใช้ในระดับน้อย	มีค่าเท่ากัน 2
นำไปใช้ในระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากัน 1

จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตามลำดับขั้นต่อไปนี้คือ

1. จากแบบสอบถามที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ นำมาราคำ
ร้อยละ

2. จากแบบสอบถามที่ 2 การใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบที่เป็น
แบบมาตรฐานส่วนประมุนค่าที่ได้กำหนดคะแนนแล้ว
นำมาราคำร้อยละ

2.1 หาค่ามัธยมิ่งเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดย
การแปลความหมายของค่ามัธยมิ่งเฉลี่ย ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

4.56 - 5.00 หมายความว่า นำไปใช้มากที่สุด

3.56 - 4.55 หมายความว่า นำไปใช้มาก

2.56 - 3.55 หมายความว่า นำไปใช้ปานกลาง

1.56 - 2.55 หมายความว่า นำไปใช้น้อย

1.00 - 1.55 หมายความว่า นำไปใช้น้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์พัฒนาระบบที่
นักเรียนระดับประการนี้ยังคงไว้เพื่อประเมินผลการสอนสาขาปัญชี สาขาวิชาภาษา และ
สาขาวิชาเลขานุการ ในแต่ละด้านโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of
Variance : ANOVA) แบบการจำแนกทางเดียว (One-Way Classification) และ
ถ้าพบว่ามีความแตกต่างใช้การวิเคราะห์เป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ (Seheffe's
method)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) จากสูตร (Robert Parson 1974 : 51)

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนน

x_i = ค่าน้ำหนักของคะแนนค่าตอบเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1

f_i = ความถี่ของคะแนน

n = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร (Robert Parson 1974 : 69)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i^2 - \left(\frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i}{n}\right)^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x_i = ค่าน้ำหนักของคะแนนค่าตอบเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1

f_i = ความถี่ของคะแนน

n = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA)
แบบจำแนกทางเดียว (One-Way Classification) จากสูตร (Robert Parson 1974 : 493-495)

$$\text{สูตร } F = \frac{MSTR}{MSE}$$

โดยที่ถ้าสมมติฐาน (H_0) จริง $F = \frac{MStr}{MSE}$ จะมีการกระจายเป็น F-distribution ที่มีชื่นแห่งความเป็นอิสระ $df = (t-1, N-t)$ บริเวณวิกฤต (Critical region : CR) ที่ค่านวนได้มากกว่า F จากตาราง ($F > f[(t-1, N-t), \alpha]$) ซึ่งมีรีสิการดังนี้

$$1. \text{ หา Correction factor ; } CF = G^2/N$$

$$2. \text{ หา } SST = \sum_{i=1}^t \sum_{j=1}^{n_i} x_{ij}^2 - CF$$

$$3. \text{ หา } SStr = \sum_{i=1}^t \frac{T_i^2}{n_i} - CF$$

$$4. \text{ หา } SSE = SST - SStr$$

$$5. \text{ หา } MStr = SStr/(t-1)$$

$$6. \text{ หา } MSE = SSE/(N-t)$$

เมื่อ G = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

SST = ผลรวมของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนแต่ละคนจากค่ามัธยม เลขคณิต

$SStr$ = ผลรวมของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนน เฉลี่ยในทุกกลุ่ม จากค่ามัธยม เลขคณิต

SSE = ผลรวมของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม เป็นส่วนที่เหลือ หรือค่าความคลาดเคลื่อน

$MStr$ = ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของทุกกลุ่ม

MSE = ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของความคลาดเคลื่อน

x_{ij} = คะแนนที่ตอบ

T_i = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในสาขาเดียวกัน

t = จำนวนสาขาวิชาของนักเรียน

n_i = จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละสาขา

4. การวิเคราะห์โดยวิธีของเซฟเฟ่ (Seheffe's method) จากสูตร

(George A. Ferguson 1981 : 308)

$$\text{สูตร } F = \frac{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)^2}{MSE \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}.$$

โดยที่ตัวสมมติฐาน (H_0) จะใช้ F จะมีการกระจายเป็น F -distribution. ที่มีขั้นตอน
ความเป็นอิสระ $df = (t-1, N-t)$ บริเวณวิกฤต (Critical region : CR) F
ที่คำนวณได้มากกว่า F จากตาราง $(F > f [(t-1, N-t), \alpha])$

เมื่อ $\bar{x}_1$ และ $\bar{x}_2$ = ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละสาขา

n_1 และ n_2 = จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละสาขา

MSE = ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย